

SISTEMUL DE EVIDENȚĂ PENTRU COLECȚIA DE ICOANE A SECȚIEI DE ARTĂ

ANETA GAVRILUȚĂ

În colecția Muzeului județean de istorie și artă din Bacău există treizeci lucrări de pictură veche românească. Preocuparea pentru întocmirea unei asemenea colecții este de dată recentă și are drept scop ilustrarea dezvoltării picturii secolelor anterioare în această zonă. Lucrările provin din achiziții de la persoane particulare (nouă lucrări), din transferuri (șapte lucrări de la muzeul din Tg. Neamț) și din donații (patruzeci și două lucrări din Colecția Vasile Heisu.).

Lucrările se află în depozitul muzeului în casete. Deasupra fiecăreia există câte o etichetă pe care sînt înscrise numerele de inventar de secție în ordinea așezării lucrărilor de la stînga la dreapta. În acest fel se poate ști în orice moment locul exact al fiecărei lucrări.

Registrul secției de artă a muzeului a consemnat ritmic intrarea în patrimoniu a icoanelor și ilustrează felul în care actul de gestiune al secției este instrument de lucru și cercetare celui interesat.

Starea de conservare a lucrărilor este consemnată periodic în fișele de sănătate (starea la intrarea în colecție, restaurările, accidentele).

Pentru o evidență cît mai sistematică și mai operativă am stabilit următoarele criterii : ordinea intrării în patrimoniul muzeului, tematic, școală, cronologic.

I. Ordinea intrării în patrimoniul muzeului este oferită în fișele analitice, fișele cele mai complexe care fac prezentarea totală a lucrării. Pe față fișa cuprinde următoarele rubrici : autorul, titlul lucrării, epoca, tehnica, proveniența, dimensiunile, starea de conservare, iar în dreapta pe coloana verticală numărul de inventar, numărul în catalog, numărul clișeului fotografic, valoarea simbolică, valoarea prețului de cost, locul unde se găsește lucrarea. Pe verso sînt rubrici pentru istoricul lucrării, bibliografie, observații deosebite și fotografie.

Pe fișele analitice ce ilustrează acest criteriu de evidență nu sînt completate numerele din catalog pentru că încă nu este alcătuit catalogul muzeului nostru. La rubricile ce consemnează valoarea sînt completate fie valoarea simbolică pentru cele din colecția „Vasile Heisu”, ele provenind din donație, fie valoarea prețului de cost pentru cele achiziționate direct de muzeu sau primite prin transfer. În ceea ce privește istoricul lucrării am consemnat datele pe care le-am cules direct de la

cei cărora au aparținut, iar pentru colecția „Vasile Heisu” datele pe care donatorul le-a notat pentru fiecare lucrare în registrul personal atunci când a intrat în posesia ei. Urmează ca pe parcurs pentru unele lucrări atunci când vom intra în posesie de noi date să îmbogățim rubrica de relație istorică. Fiecare fișă analitică este ilustrată cu o fotografie 9/12.

Pentru evidența tematică, după școală și cronologică am folosit un alt tip de fișă care oferă identitatea lucrării. Au o singură față tipărită cu următoarele rubrici: autorul, titlul lucrării, proveniența, epoca, tehnica și dimensiunile, observații — unde am consemnat restaurarea —, iar în dreapta pe verticală numărul de inventar, numărul de clișeu și mărimea clișeului

Muzeul județean de istorie și artă Bacău	
Secția de artă	
Autorul anonim	
Titlul lucrării și denumirea obiectului <i>Isus răstignit</i>	
Proveniența : <i>achiziție</i>	Nr. inv. al lucrării <i>G. G. — 4826</i>
Epoca : <i>sec. 17</i>	<i>G. S. — 1548</i>
Tehnica și dimensiunile : <i>Tempera pe lemn 0,95 x 0,73</i>	Nr. clișeu <i>5354</i>
Observații	Mărimea clișeului <i>6/9</i>

II. Criteriul tematic oferă o evidență a iconografiei colecției. Studiind lucrările noastre propunem următoarele trei teme iconografice :

1. Viața Maicii Domnului.
2. Viața lui Isus.
3. Viețile sfinților.

La aceste fișe am anexat fotografii 6/9, deoarece acestea sînt folosite atunci când dorim să vedem lucrarea fie pentru expoziție, fie în alte situații și considerăm că nu este necesar să o mai deranjăm din locul unde este depozitată.

III. Școala este alt criteriu după care putem organiza evidența lucrărilor.

1. Moldova
2. Transilvania
3. Ateliere rusești.

IV. Criteriul cronologic. Lucrările muzeului nostru au următoarea cronologie :

1. Secolul al XVII-lea — trei lucrări,
2. Secolul al XVIII-lea — patrușprezece lucrări,
3. Secolul al XIX-lea — treisprezece lucrări.

Sinteza acestor patru criterii de clasificare poate fi obținută printr-o altă fișă ce folosește codul din desfășurătorul următor :

TEMATICA	ȘCOALA	CRONOLOGIE
A. — Viața Maicii Domnului	M. — Moldova	17. — Sec. XVII
A ₁ — Intrarea în biserică	T. — Transilvania	18. — Sec. XVIII
A ₂ — Maica Domnului cu pruncul	R. — Ateliere rusești	19. — Sec. XIX
A ₃ — Maica Domnului îndurerată		
A ₄ — Adormirea Maicii Domnului		
B. — Viața lui Isus		
B ₁ — Nașterea		
B ₂ — Magii		
B ₃ — Răstignirea		
B ₄ — Învierea		
B ₅ — Isus împărat		
B ₆ — Sfânta Treime		
C. — Viețile sfinților		
C ₁ — Apostolii		
C ₂ — Evangheliștii		
C ₃ — Sfinți militari		
C ₄ — Diaconii		

Fiecare fișă va avea cinci câmpuri în ordinea importanței lor : tematica, școala, cronologia, titlul și numărul de inventar, iar pentru ușurarea mișcărilor se poate folosi la fiecare tematică o altă culoare de carton (fig. nr. 4). Operînd cu acest sistem de fișă avem permanent posibilitatea de a extrage imediat aspectul ce ne interesează și oferă și condiția pentru operații codificate la un centru de calcul.

FIȘA NR. 1

TEMATICA	ȘCOALA	CRONOLOGIE	TITLU	NR. INV.
A1	T	18	INTRAREA IN BISERICA	4788